

NS wandeling Gerendal

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

In samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen heeft de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden een viertal wandeltochten samengesteld ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van tijdschrift Libelle. Deze wandelingen zijn speciaal voor dit jubileum ontwikkeld. Het begin- en eindpunt van de wandelroutes is een station. De wandeltochten zijn negen tot dertien kilometer lang. Iedere wandeling komt langs een bezoekerscentrum en een café-restaurant. Deze wandelingen dragen de naam van de bekende tekenares Marjolein Bastin, die de illustratie voor deze routefolder verzorgd heeft. De wandeltocht Gerendal volgt een gedeelte van het Lange-Afstand-Wandelpad Noordzee-Limburg (Den Bosch-Eijsden; ANWB) en is 10 km lang. De route vertrekt vanaf Schin op Geul. U wandelt door het Gerendal, een natuurreservaat van Staatsbosbeheer. Na 5 km bereikt u een befaamde orchideeën-tuin, geopend van half mei tot eind juni. Daarna daalt u af naar de Geul en via een smal, slingerend pad wandelt u Valkenburg in. Hier gaat u weer met de trein terug. Houd de hond aan de lijn en laat geen afval achter!

Routebeschrijving

De beschrijving van de wandeltocht is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. Tussen de routebeschrijving door leest u extra informatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Bewegwijzering van de route

Er is gebruik gemaakt van verschillende, reeds bestaande routes, zodat de markering niet overal dezelfde is. Het eerste gedeelte van de wandeling is gemarkeerd met wit-rode tekens, waarin de aanduiding MB-wandeling is verwerkt. De LAW is wit-rood gemarkeerd met verfstrepen en stickers. Op het laatste gedeelte van de route ziet u het NS-logo in de wit-rode tekens verwerkt. U treft de markeringen (ca. 9 x 7 cm) aan op hekwerken, verkeersborden, (markeer)paaltjes

en soms op bomen. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen ontstaan: bij of vlak na splitsingen of kruisingen. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u zoveel mogelijk de markering volgen. Veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen. De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De route

Verkeerde richting

Er volgt een richtingsverandering

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van de Stichting LAW.

Café-restaurants onderweg

In Schin op Geul loopt u langs een café-restaurant, vrijwel dagelijks geopend. Na ongeveer 7 km (2 uur wandelen) arriveert u bij de Taveerne 't Poarthoes, die dagelijks geopend is. In Valkenburg kunt u kiezen uit vele horeca-gelegenheden.

Openbaar vervoer

Volgens de dienstregeling 1993/1994 vertrekken de treinen in Valkenburg elke dag 2x per uur in de richting van Maastricht, om '06 en '36. Voor nadere informatie over de dienstregeling: OV-Reisinformatie, tel. 06-9292, 50 cent per minuut.

Wandelen in Nederland

Op deze wandeltocht maakt u kennis met een stukje Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). In ons land zijn circa dertig LAW's, in lengte variërend van 80 tot 400 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden. Binnen de stichting werken acht organisaties samen. Wilt u meer informatie, of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft u dan naar: Stichting LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort.

Rail Idee Wandeltochten

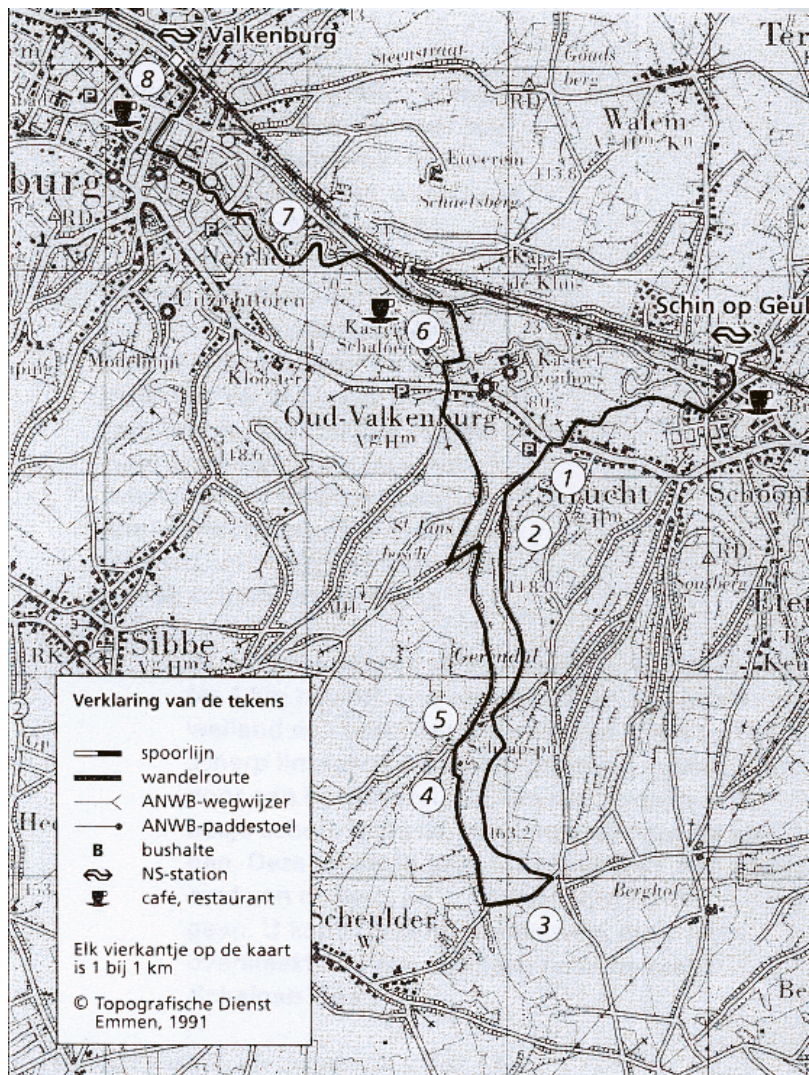
In samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen heeft De Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden ook een serie van ruim 40 wandeltochten van station naar station (waaronder met ingang van 1994 vier tweedaagse wandelingen) samengesteld. Deze wandeltochten liggen verspreid over heel Nederland en hebben een lengte, die varieert van 10 tot 25 km. De onderstaande lijst bevat de overige Marjolein Bastin-wandelingen (aangeduid met een M en het nummer van de wandeling) en geeft u een indruk van de wandeltochten in het zuiden van het land, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze wandelingen vindt u in 'Er-op-Uit! ', te koop aan het NS-loket.

wandeltocht	beginstation	afstand
M1 Posbank	Velp	9 km
M3 Geversduin	Castricum	13 km
M4 Neerlands Midden	Lunteren	12 km
6 Broek en Donk	Den Bosch	12 km
13 Wanenberg	Sittard	12 km
16 Landgoed Geijsteren	Venray	11 km
21 Geuldal	Maastricht	10 km
22 Tongelreep	Eindhoven	15 km
24 Mergelland	Maastricht	12,5 km
25 Savelsbos	Maastricht	12/22 km

Beschrijving van de wandeling

U verlaat het station aan de kant van de kerk en loopt via het wandelpad in de richting van de kerk naar beneden. Aan het einde gaat u linksaf, Kerkplein. Neem de eerste weg rechts, Tolhuisstraat. (Op de hoek van de Tolhuisstraat bevindt zich aan de linkerkant café-restaurant Schlenter van Weersch, bijna altijd open). Na het passeren van een brug over de Geul gaat u rechtsaf, Mauritiussingel. Ga 50 meter na een bocht, bij het bord Oud-Valkenburg rechtsaf en loop langs de sportvelden.

U komt bij een weiland, dat u via een draaihekje inloopt. Achteraan, links in de hoek ziet u een houten bruggetje, waar u naar toe loopt. Passeer de draaihekjes en loop in de richting van een paar knotwilgen. Halverwege het weiland, na een meidoornhaag, ziet u rechts opnieuw een draaihek. Door het hek gaan en ook het volgende hekje, dat iets links voor u ligt, passeren. Daarna linksaf gaan, tussen twee afrasteringshekken door. U komt uit op een karrespoor, dat u naar rechts volgt. Bij een transformatiehuisje linksaf het *natuureservaat Gerendal* in.

(1) Het Gerendal is één van de opmerkelijkste natuurgebieden in Zuid-Limburg, dat bestaat uit bos, kalkgrasland en akkers. Het heeft een oppervlakte van ongeveer 80 ha. Dit dal is geen dal in de gebruikelijke zin van het woord. Het is namelijk niet uitgeslepen door een rivier of beek, maar door de afvloeiing van regen- en smeltwater. Zo'n dal wordt een droogdal genoemd of op z'n Limburgs een grub(be). Het Gerendal is bekend om zijn rijke flora en fauna. Het kalkgrasland bevat veel warmte- en lichtminnende planten, waarvan het groeimilieu zoveel mogelijk op natuurlijke wijze in stand wordt gehouden (bijvoorbeeld door beweiding met koeien en schapen).

U loopt nu tussen het transformatiehuisje en een parkeer- en picknickplaats door. Na ca. 250 meter bij de eerste splitsing linksaf gaan, een onverhard pad in. Dit pad, aan de voet van de **hellingbossen**, blijft u ongeveer 1 km volgen.

(2) De naam hellingbos wordt gegeven aan die bossen, die gelegen zijn op uiterst steile hellingen of terrasranden. De hellinggronden waren niet geschikt voor agrarisch grondgebruik en bleven op die manier bebost. Dit bos heeft echter altijd

wel een functie gehad in het boerenbedrijf. Als veeweide, als houtproducent en leverancier van vruchten. De hellingbossen genieten faam vanwege de bijzondere bloemen in het voorjaar. Op de vruchtbare, kalkrijke grond groeien dan bosanemoon, gevlekte aronskelk, diverse orchideeën en het sterk geurende daslook. Op vochtige plaatsen kunt u het zeldzame goudveil en longkruid aantreffen.

Na deze 1 km komt er van schuin links achter u een ander pad op uw weg uit. Het daarop volgende steile pad links, bij het bordje natuurreservaat ingaan. Dit pad voert u over de begroeide hellingen van het Gerendal. Boven aangekomen gaat u rechtsaf. Na 500 meter (ondertussen heeft u een trap beklommen) met het pad mee naar links gaan en tussen berken en fijnsparren doorlopen. U gaat aan het eind van dit pad voor de akkers rechtsaf.

(3) Holle wegen zijn meestal onverharde wegen met opvallend (tot enkele meters) hoge berm. Het lijkt of zulke wegen zijn uitgegraven of aangelegd, maar in werkelijkheid zijn ze door de uitspoeling van regenwater ontstaan. Paarden en karren diepten de weg honderden jaren achter elkaar verder uit, waardoor een holle weg ontstond. Door het jarenlange gebruik werd de weg steeds holler. De hoge berm geven het landschap een intiem karakter en zijn interessant vanwege de plantengroei.

U volgt de bosrand en daalt af via een holle weg. Beneden op een driesprong aangekomen rechtsaf gaan. Vanaf dit punt volgt u de wit-rode markering van de LAW 'Noordzee-Limburg' (Den Bosch-Maastricht). Na ongeveer 800 meter bereikt u de buurtschap Gerendal met aan de driesprong een veldkruis en daar tegenover een poel. Rechtdoor blijven lopen.

(4) Drinkpoelen kwamen vroeger in de dorpen in Zuid-Limburg veelvuldig voor; ze werden als drinkplaats voor het vee gebruikt. Tegenwoordig zijn ze ook van belang voor de vele andere diersoorten die in dit gebied hun territorium hebben. Men vindt er met een beetje geluk padden (o.a. de zeldzame geelbuikige vuurpad), kikkers en salamanders, maar ook libellen en watertorren. Alle amfibieën zijn voor hun voortplanting afhankelijk van niet al te diep water, dat in het voorjaar snel door de zon wordt verwarmd.

(5) Aan uw linkerhand ziet u een wit huis van Staatsbosbeheer. Hier bevindt zich de toegang tot de orchideeëntuin, die uniek voor Nederland is (van half mei tot eind juni geopend en gratis toegankelijk). Er staan ruim twintig soorten wilde orchideeën. Aan uw rechterhand ziet u een oude waterput, die vroeger gebruikt werd voor de drinkwatervoorziening.

Bij de volgende splitsing gaat u rechtdoor. Na 1 km bevindt zich rechts van de weg in het weiland een schuilhut voor het vee. Even verder scherp linksaf omhoog een grintweg ingaan, die door een bosje voert. Ga aan het einde van dit bosje scherp rechtsaf, een landweg door de velden. Deze landweg blijft u 1 km volgen. Aan het eind van de weg, bij een kapelletje rechtsaf gaan. U

komt bij een verkeersweg, die u recht oversteekt. Via een oprijlaan naar **kasteel Schaloen** lopen.

(6) Het kasteel, oorspronkelijk uit de 13^e eeuw, is na een verwoesting in de 16^e eeuw in 1656 herbouwd. Het huidige uiterlijk is bepaald na een restauratie eind vorige eeuw. Bij het kasteel ligt de IVN-heemtuin Sjoens Heim, opengesteld van mei tot en met september. U ziet hier een schat aan Limburgse veldgewassen, een vogelbos met observatiepost en een imitatie-mergelgroeve. In het poorthuis van het kasteel vindt u Taveerne 't Poarthoes (dagelijks geopend vanaf 10.00 uur).

Bij de Sjoens Heim gaat u rechtsaf over het fietspad. Na een brug over de Geul komt u bij drie beelden, waar u linksaf gaat, richting Valkenburg. Volg het fietspad, dat beneden langs blijft lopen. Hier verlaat u de markering van de LAW en volgt nu de wit-rode tekens met NS-logo. Nadat u links de St. Jansbron bent gepasseerd, neemt u de eerste weg linksaf. U komt langs een speeltuin en een picknickplaats en gaat linksaf via een brug de Geul over. Het pad blijven volgen aan de linkeroever van de rivier. Wandel met de Geul mee om **kasteel Oost** heen en negeer een brug naar rechts. Even later loopt het pad parallel aan de Betsy Perklaan. U blijft het voetpad volgen tot u uitkomt op een verkeersweg, Berkelplein.

(7) Het hoofdgebouw van kasteel Oost stamt uit 1830. De westelijke vleugel en het verbindingsstuk met de hardstenen vensteromlijstingen behoren tot het oorspronkelijk 16^e eeuwse kasteel.

U steekt de weg over en volgt een voetpad rechtdoor, dat tussen een hotel en de Geul doorloopt. Het pad komt uit op een parkeerterrein. Rechtdoor gaan, een straat oversteken en een laan met lindebomen ingaan (Bogaardlaan). Vervolgens komt u uit op een kruising midden in het centrum van Valkenburg (rechts het VVV-kantoor). Rechtdoor de Pelerinstraat inlopen. Ga bij een bocht in de weg rechtdoor over het voetpad onder de stenen poort van kasteel Den Halder door. U gaat rechtsaf, de Wilhelminalaan in. Vrijwel direct linksaf, de Nieuweweg in. Vóór het spoor gaat u linksaf, de Stationsstraat in. Aan uw rechterhand ligt **station Valkenburg**.

(8) Het station van Valkenburg is het oudste station van Nederland (1853) en is geheel uit mergelsteen opgetrokken. Valkenburg staat voor massatoerisme. Het stadje trekt 's zomers tienduizenden dagjesmensen en toeristen. Valkenburg biedt de toerist vermaak in de vorm van vele attracties. Daarnaast zijn er herinneringen aan een rijk verleden.

Rail Idee

Rail Idee biedt u een ruime keuze: musea, beurzen, fietstochten, attractie- en dierenparken en nog veel meer. U vindt ze in het boekje Er-op-Uit! te koop voor f. 4,50 bij het NS-loket, op het postkantoor en in de boekenwinkel.

Uitgave maart 1994